
Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Lønhuset

2022

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

---

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

For at understøtte en fortsat faglig udvikling med høj kvalitet i Lønhuset, har vi stort fokus på løbende refleksion og evaluering af praksis. Vi har valgt, at vores skriftlige evaluering skal tage afsæt i det **røde blad "social udvikling"** og **de tre blå blade "børnefællesskaber", "pædagogisk læringsmiljø" og "børn i udsatte positioner"**.

Vi har valgt disse blade, da det er noget vi er meget optagede af hele tiden at arbejde med, da vi har en høj grad af børn i udsatte positioner og det stiller høje krav til fagligheden i forhold til, at skabe en balance med at tilgodese alle børn og skabe læringsmiljøer hvor der er deltagelsesmuligheder for alle.

At evaluere betyder for os en systematisk tilbageskuende vurdering af sammenhæng mellem den pædagogiske tilgang og det eksisterende læringsmiljø børnene tilbydes og børnenes læringsudbytte emotionelt, relationelt, sansemotorisk og kognitivt.

Vi arbejder derfor løbende med at dokumentere og evaluere vores praksis ud fra data opsamlet via Sprogvurderingerne i Rambøll, Relationsmatrix samt fra observationer af praksis, billeder, tegninger, praksisfortællinger og børneinterviews. Disse data suppleres yderligere af resultaterne fra samarbejdet med PPR, procespædagogerne, forældresamarbejdet, forældretilfredshedsundersøgelsen og udviklingsmålene i vores pædagogik. Med afsæt i ovennævnte data planlægges strukturen, børnegrupperne, aktiviteterne i hverdagen - hvor børnenes spor og ideer i videst mulig omfang medinddrages.

Vores mål for det enkelte barn er, at barnet bliver "klar til det næste" indenfor deres nærmeste udviklingszone. Vi er hele tiden optaget af, at skubbe barnet tilpas, ved at have fokus på hvor barnet er i sin udvikling og hvad næste trin kan være. Vi skal ikke skubbe barnet ud over kanten, men de skal få lov til at stå lidt på tæer inden de føler fast grund igen.

Vi læner os op af at alle børn gør deres bedste, det de kan gøre og at alle børn grundlæggende har et ønske om at samarbejde. Vi tror på, at alle børn har brug for at føle sig som kompetente medaktører og som en vigtig del af fællesskabet.

Det er vigtigt for os, at have en selvkritisk og reflekteret tilgang til tilrettelæggelse og evaluering, og vi stiller derfor løbende følgende spørgsmål til vores praksis:

- Hvad undrer vi os over i vores dagtilbud, når det gælder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø/børnegruppen og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?
- Er der noget specifikt, vi ønsker at ændre/opnå? I forhold til det enkelte barn/gruppen?
- Hvordan fungerer børnegrupperne, skal vi ændre på sammensætningen?
- Hvordan fungerer den fysiske indretning i forhold til at skærme det enkelte barn? Siddeplads, gruppestørrelse, ved siden af/overfor den voksne, børn ved siden af/eller luft osv?
- Hvordan er vi hele tiden et skridt foran barnet ift. at være på forkant med selvregulering/udfordret tilpas?
- Hvordan understøtter strukturen barnets deltagelsesmuligheder, udvikling og læring? Fokus på mikro/makro struktur.
- Hvilken tilgang har jeg til barnet? Hvor befinder jeg mig i forhold til egen selvagens og min rolle som karavanefører? Hvad skal jeg gøre anderledes for at få barnet med?
- Hvordan forventer vi at bruge vores nye viden om neuroaffektiv tilgang/hig/low arousal?
- Hvem skal have gavn af evalueringen og hvordan?
- Fik vi gjort det vi satte os for?
- Stiller vi et udviklende lege- og læringsmiljø til rådighed? Med deltagelsesmuligheder i mindre og større grupper?

Vi vil gerne understøtte børnenes livslyst, glæde, nysgerrighed, motivation og læringslyst. Vores evaluering omhandler ikke kun den systematiske evaluering af læreplanerne.

Vi skal løbende være opmærksomme på sammenhængen mellem faglig intention, mål, indsats og effekt og få ny viden til brug for kvalificering af læringsmiljøet.

Dette gøres via vores pædagogiske læringsfællesskaber/ stuemøder/ personalemøder/ lederstøttet supervision/fælles temadage og gennem løbende faglig drøftelse, debatter/dialoger, faglig sparring, observationer, formelle og uformelle samtaler.

Der arbejdes fx dagligt med den mere uformelle hverdagsrefleksion og indre refleksioner i nuet. Hvor følgende spørgsmål skal stilles til den pædagogiske praksis:

- Virker det vi gør? • Hvordan virker det? • Hvorfor virker det? • Hvilke indsatser har vi gjort, for at det virker? • Hvilken effekt havde det på det enkelte barn/børnegruppen? • Hvilke rammer/struktur/tilgangHvad skal justeres og forankres?

For at understøtte en forsat faglig udvikling af høj kvalitet, og børnenes trivsel og udvikling, har vi stort fokus på løbende refleksion og evaluering af praksis i samspil med børnene. Vi har lært at, for at alle benytter ny viden om neuroaffektiv tilgang, er det vigtigt at folk får mulighed for at mærke det gennem egen krop. Vi afholdte en pædagogisk lørdag hvor vi dykkede ned i teorien omkring

At evaluere betyder for os en systematisk tilbageskuende vurdering af sammenhæng mellem den pædagogiske tilgang og det eksisterende læringsmiljø børnene tilbydes. Samt stille skarpt på trivslen hos den enkelte/gruppen efter vi har ændret i struktur/gruppe/tilgang med mere.

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har haft særligt fokus på vores pædagogiske læringsmiljø, voksenpositionering samt børn i udsatte positioner.

I Lønhuset har vi en høj andel af børn i udsatte positioner af forskellige årsager. Dette har indvirkning på det læringsmiljø vi opsætter for børnene i større eller mindre miljøer.

Vi ved ud fra forskning, at kvaliteten af interaktionen mellem barn og voksen er særlig betydningsfuld for børn i udsatte positioner. Det pædagogiske personale har sammen med forældre og andre fagprofessionelle ansvar for at støtte børn i udsatte positioner og sikre, at alle børn deltager i meningsfulde fællesskaber.

Når et barn er i dårlig trivsel, er der mange bagvedliggende forklaringer. Sammen med forældre og andre fagprofessionelle går vi på opdagelse i mulige forklaringer og ser på sammenhænge, mønstre og nye handlemuligheder for at give barnet det bedst mulige børneliv.

Det pædagogiske personale tilrettelægger pædagogiske aktiviteter, der giver de bedste betingelser for børn i udsatte positioner.

Det pædagogiske personale understøtter børnene i fællesskaberne ved at være aktivt legende i børnehøjde og understøtte og hjælpe på vej i både spontane som planlagte aktiviteter. For børn i udsatte positioner er det især vigtigt, at det pædagogiske personale differentierer og tænker i "alternativer" gennem dagen.

I Lønhuset anvender vi altid en plan A & B som betyder, at man i en given aktivitet, åbner en mulighed for barnet til at bakke ud af aktiviteten eller at deltage på et andet niveau for at give alle uanset baggrund og personlighed mulighed for at føle sig som en del af aktiviteten og fællesskabet.

Et tæt forældresamarbejde er særlig alt afgørende for børn, der er i en udsat position. Det er et fælles ansvar. Vi ønsker et sparringsfællesskab med barnets forældre, hvor relationen er tæt og alle føler sig inkluderet og involveret i at hjælpe barnet. Sammen med barnets forældre skaber vi et helt billede af barnet, hvilket gør, at vi sammen kan sætte mål for barnets udvikling. Når vi stræber efter fælles mål, vil barnet opleve det trygt og forudsigeligt.

I Lønhuset betyder det, at vi arbejder med børn i udsatte positioner ved at, lave mindre differentierede børnefællesskaber. Her har vi fokus på det enkelte barns behov og på hvordan vi gennem pædagogiske læringsrum kan styrke barnet. Vi arbejder målrettet med at få skabt et rum, hvor børnene kan deltage på deres præmisser, hvor de kan føle sig set og som en betydningsfuld del af fællesskabet.

Vi er optaget af den voksnes positionering/relation/deltagelse og efter påbegyndelse af neuroaffektiv tilgang – den voksnes rolle som "karavanefører" samt egen selvagens. Kort sagt har vi os selv og vores tilgang til børnene for øje.

Vi har øje for makro strukturen i forhold til, at det er den voksne som skaber den trygge forudsigelige ramme for barnet. Vi skaber en fast struktur hvor barnet bliver forberedt (i forskellig grad) på hvad dagen indeholder. Forberedelsen består både af verbal og visuel forberedelse i form af piktogrammer. Samtidigt er vi opmærksomme på barnets læstetid og behov for at få tid til at forberede sig på et skift. Hertil benytter vi ofte time timerne i overgangen.

Vi har øje for barnets energi niveau i form af high/low arousal og tilrettelægger aktiviteter og pauser efter dette. Vi har som mål at skabe en balance så barnet ikke ryger for meget ud i det ene eller andet.

Nogle børn som har et højt energi niveau har oftest brug for mere mad, da de forbrænder deres indtag meget hurtigere og det kan have en negativ effekt på barnet ikke at få mad nok. De tilbydes derfor ekstra måltider i samarbejde med køkkendamen.

Nogle eksempler fra praksis.

En lille gruppe skal på tur til Slotsbio og se teater. Det ene barn er et barn i udsat position. Forud for turen har vi vurderet dagsformen til at barnet godt kan gå med på tur. Vi har dagen i forvejen forberedt barnet på turen, vi sætter rammen i forhold til hvem barnet

skal holde i hånden, hvad vej vi skal gå, hvem barnet skal sidde ved siden af med mere. Samtidigt lader vi barnet vide at der er en plan B såfremt det bliver for svært. Plan B er at

En lille gruppe børn leger en leg i Riddersalen. 3 Børn har gang i en leg, hvor de bygger togbane, et 4. barn står og kigger på og har svært ved at komme ind i legen på en hensigtsmæssig måde. Det betyder, at de andre børn trækker sig fra det 4. barn. En voksen kommer hen til børnene, og spejler det 4. barn i de følelser det viser. Den voksne er undersøgende på barnet og finder ud af, hvilken hensigt barnet har. Den voksne støtter barnet i at komme i leg, ved at gå med hen til gruppen. Her går den voksne foran og giver barnet nogle strategier til at kunne spørge ind på en mere hensigtsmæssig måde. Den voksne sørger for at hjælpe børnene med at se, hvad det 4. barn kan byde ind med i legen, så de kan se værdien i at invitere endnu et barn med i deres leg

Et barn og en familie har dårlige erfaringer fra at gå i vuggestue et andet sted. Ud fra vores tidligere erfaringer/evalueringer omkring overgange, afsæt i refleksioner ud fra samtaler og kendt viden sætter personalet ekstra fokus på den gode overgang, ved at skabe tryghed i tæt dialog med forældre, løbende opfølgning af aftaler /forventninger samt status på barnets trivsel og tryghed. Vuggestuen deler deres erfaring med børnehaven, så det bliver trygt at starte hver morgen i Lønhuset uanset hvilke voksne der er på arbejde. Dette ud fra evaluering af tidligere erfaringer og med afsæt i det enkelte barn ift. behov og tryk ramme som er genkendelig hver dag.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

I forbindelse med vores tilrettelæggelse af årshjul og månedsplaner udvælger vi forskellige fokusområder i forhold til den gældende børnegruppe. Der kan være et overordnet tema samtidigt med at der er et særligt fokus i hhv. vuggestue, børnehave og skolegruppe. Det er levende og justeres løbende ud fra de refleksioner og mundtlige evalueringer vi laver i hverdagen.

Skriftlige evalueringer:

Vi er i gang med at skabe en systematisk evalueringskultur, og har forsøgt os med forskellige metoder, skabeloner mv.:

Anders Skriver modellen, men den dækker ikke helt vores behov for en model som kan bruges på et stuemøde. Vores jagt går videre på en model som giver mening for os og som er nem i forhold til at evaluere, justere og omsætte til praksis.

Relationsmatrix og venskabsskema; vi evaluerer minimum 1 gang om året, hvorledes børnenes indbyrdes relationer samt vores relation til deres forældre er, og laver en handleplan på data fra de 2 skemaer.

Referater fra diverse møder.

Mundtlige evalueringer:

Hverdagsevalueringer. Tilpasser praksis herudfra og undervejs på personalemøder; mundtligt evaluering af hverdagspraksis og justeringer i plenum.

Løbende evaluering af børnegruppens trivsel og gennemgang og sparring ift. handle/indsatsplaner gennem stuemøder/personalemøder/ samarbejds møder med PPR/forældre.

Evaluering af barnets trivsel i samarbejde med forældrene: - Forældresamtaler – med udgangspunkt i faste materialer/handleplaner. Hvor vi spørger ind til forældrenes oplevelser af børnehaven/vuggestuen, ex. indkøring samt barnets generelle trivsel.

Samtaler i hverdagen med forældre og følgen op på barnets trivsel.

Praksisfortællinger

Lederstøttet supervision, hvor vi evaluerer tiltag/handleplaner.

Samarbejde med procespædagoger og PPR.

Vidensdeling og inspiration på 1-2 årlige pædagogiske dage.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Aflevering og afhentnings politik i forhold til at sikre trygge kendte rammer for børnene.

Lønhuset.

High/low arousal

Neuroaffektiv tilgang

Børnefællesskaber og børn i udsatte positioner

Vuggestuen.

Vi er optaget af, at få skabt et godt afleveringsmiljø i vuggestuen. Vi voksne sidder på gulvet/eller ved bordene, hvor børnene har en aktivitet – vi er hvor børnene er.

Den gode modtagelse af vuggestuebarnet – overgangen fra hjem til vuggestue. Vi arbejder med at skabe de bedste rammer for barnet. Det gør vi ved hjælp af små grupper, dette for at understøtte det enkelte barns udvikling.

Børnehaven.

Børnehavegruppe med 2 nyopstartede ressourcepladser.

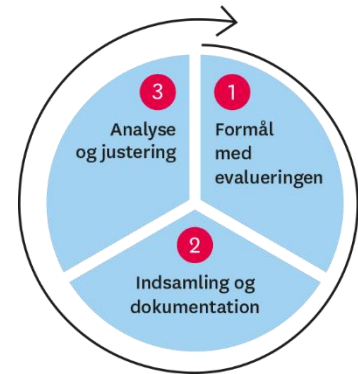
Skolegruppen.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

>Skriv her<

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videoptagelser, screeninger, relationskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

>Skriv her<

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

>Skriv her<

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

>Skriv her<

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

>Skriv her<

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

>Skriv her<

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

>Skriv her<

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

>Skriv her<

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

**Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan**

© 2020

Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC